

Warszawa, 9 lipiec 2021r.
KL/277/200/RL/2021

Pani
Iwona Michałek
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii

Szanowna Pani Minister,

w nawiązaniu do pisma z dnia 9 czerwca br. (DPP-IV.0211.3.2021), przy którym przekazano *projekt rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii zmieniającego rozporządzenie w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy*, uprzejmie przesyłam uwagi Konfederacji Lewiatan.

Z poważaniem,

Maciej Witucki
Prezydent Konfederacji Lewiatan

Załącznik:

Uwagi Konfederacji Lewiatan do projektu rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii zmieniającego rozporządzenie w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy

Uwagi Konfederacji Lewiatan do projektu rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii zmieniającego rozporządzenie w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy

Uwagi ogólne

1. Należy z treści rozporządzenia usunąć zwroty: „substancje niebezpieczne” „mieszanki niebezpieczne”, gdyż w ustawie o substancjach chemicznych (tekst jedn. Dz. U. 2289 z 18.12.2020 r.):
 - a) używa się pojęcia „substancje stwarzające zagrożenie lub mieszanki stwarzające zagrożenie”, które jest zdefiniowane w art. 2 pkt 31). Z treści ww. definicji wynika, że „rozumie się przez to substancje albo mieszanki, o których mowa w art. 3 rozporządzenia nr 1272/2008”, tj. rozporządzenia CLP (UE),
 - b) nie są zdefiniowane jako osobne pojęcia: „substancje niebezpieczne” i „mieszanki niebezpieczne” i nie są one używane jako inny rodzaj substancji lub mieszanin.

W naszym rozumieniu przepisów to, co dawniej nazywano substancjami / mieszaninami (preparatami) niebezpiecznymi, teraz określa się jako „substancje stwarzające zagrożenie lub mieszanki stwarzające zagrożenie”.

2. Wydaje się wskazane, aby w rozporządzeniu zostały zdefiniowane pojęcia zagrożenie i narażenie.

Lp.	Jednostka redakcyjna, której uwaga dotyczy/ pkt Uzasadnienia/ pkt OSR	Uwaga/ Propozycja zmian zapisu
1.	§1, pkt 3).	<p>1. Wątpliwości budzą obecnie obowiązujące przepisy rozporządzenia, które zostały powtórzone w treści proponowanych zmian:</p> <p><i>§ 46. ust. 1. Materiały stosowane do czyszczenia, nasycone lub zanieczyszczone podczas pracy substancjami niebezpiecznymi, mieszaninami niebezpiecznymi, substancjami stwarzającymi zagrożenie lub mieszaninami stwarzającymi zagrożeni albo wydzielające uciążliwe zapachy - należy przechowywać w zamkniętych naczyniach z materiału niepalnego, odpornego na działanie tych substancji oraz co najmniej raz na dobę usuwać z pomieszczeń pracy i niszczyć w sposób określony w instrukcjach, o których mowa w § 41.</i></p> <p>1. Postępowanie z substancjami i mieszaninami zakwalifikowanymi jako stwarzające zagrożenie określa karta charakterystyki dla tej</p>

		<p>substancji lub mieszaniny. Np. ściereczki nasączone heptanem, używane do odtłuszczenia powierzchni nie mogą być przechowywane w zamkniętym pojemniku, gdyż muszą (po użyciu) odparować w sposób bezpieczny, aby nie stworzyć sytuacji zagrożenia wybuchem, a następnie należy je traktować jako odpad komunalny.</p> <p>2. Zapis "niszczyć" jest niezgodny z przepisami ustawy o odpadach i przepisami wykonawczymi do tej ustawy, które regulują zasady postępowania z odpadami, w tym odpadami niebezpiecznymi.</p> <p>3. Użyte słowa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • „nasycone” jest niejasne – jak określić, czy materiał jest nasycony, czy nie? • „zanieczyszczone” jest nieprecyzyjne; czy każde zanieczyszczenie niezależnie od ilości materiału zanieczyszczającego mieści się w tym pojęciu? <p>4. Instrukcje wymienione w § 41 o treści:</p> <p><i>„1. Pracodawca jest obowiązany udostępnić pracownikom, do stałego korzystania, aktualne instrukcje bezpieczeństwa i higieny pracy dotyczące:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>1) stosowanych w zakładzie procesów technologicznych oraz wykonywania prac związanych z zagrożeniami wypadkowymi lub zagrożeniami zdrowia pracowników;</i> <i>2) obsługi maszyn i innych urządzeń technicznych;</i> <i>3) postępowania z materiałami szkodliwymi dla zdrowia i niebezpiecznymi;</i> <i>4) udzielania pierwszej pomocy.</i> <p><i>2. Instrukcje, o których mowa w ust. 1, powinny w sposób zrozumiały dla pracowników wskazywać czynności, które należy wykonać przed rozpoczęciem danej pracy, zasady i sposoby bezpiecznego wykonywania pracy, czynności do wykonania po jej zakończeniu oraz zasady postępowania w sytuacjach awaryjnych stwarzających zagrożenia dla życia lub zdrowia pracowników. Instrukcje dotyczące prac związanych ze stosowaniem substancji niebezpiecznych, mieszanin niebezpiecznych, substancji stwarzających zagrożenie lub mieszanin stwarzających zagrożenie powinny uwzględniać informacje zawarte w kartach charakterystyki tych substancji i mieszanin”, nie zawierają jakiegokolwiek zapisanego obowiązku niszczenia ww. materiałów niebezpiecznych.</i></p>
2.	§1 pkt 6)	„§ 91. <i>Materiałami niebezpiecznymi w rozumieniu rozporządzenia są w szczególności substancje niebezpieczne, mieszaniny niebezpieczne,</i>

		<p><i>substancje stwarzające zagrożenie lub mieszaniny stwarzające zagrożenie, zgodnie z odrębnymi przepisami, ...”</i></p> <p>Treść § 91 zarówno w poprzedniej jak i w proponowanej wersji jest, w naszej ocenie, sformułowana niewłaściwie, przez co każdy produkt, który posiada piktogram (znak informujący o zagrożeniu) jest kwalifikowany jako materiał niebezpieczny, i niezależnie od rzeczywistego zagrożenia dla pracownika podlega pod wymagania dotyczące „prac przy użyciu materiałów niebezpiecznych”.</p> <p>Dla pracodawców oznacza to liczne ograniczenia np. w zatrudnianiu pracowników z agencji pracy tymczasowej, którzy nie mogą pracować z materiałami niebezpiecznymi bez względu na sposób organizacji pracy, używane narzędzia oraz ilości stosowanego materiału i wywołane jego stosowaniem zagrożenie dla pracownika.</p> <p>Przykłady zakwalifikowania produktów jako materiałów niebezpiecznych to np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - płyn do mycia naczyń, - środek do dezynfekcji rąk (Covid-19), - pianka do czyszczenia tablic suchościeralnych, - środki higieniczne do ubikacji i toalet. - substancje smarne, itd. <p>Jedynymi odrębnymi przepisami jest rozporządzenie parlamentu europejskiego (REACH), wg. którego, w skrócie, materiałem niebezpiecznym będzie każdy materiał zawierający na etykiecie piktogram informujący o niebezpieczeństwie.</p> <p>Jako że na co dzień jesteśmy otoczeni tego typu materiałami (każdy spray jest oznaczony jako niebezpieczny ze względu na gaz pędny, dużo środków czystości, niektóre proszki do prania, płyny do mycia naczyń), oznacza to, że np. pracownik zakładu fryzjerskiego, który używa lakieru do włosów WYKONUJE PRACĘ SZCZEGÓLNIE NIEBEZPIECZNĄ. To samo będzie się tyczyć osób sprzątających, mechaników i mnóstwa innych zawodów.</p> <p>Jeden z najpopularniejszych środków smarno-konserwacyjnych, który praktycznie wszędzie jest używany, również jest materiałem niebezpiecznym w myśl tego rozporządzenia (o ile jest w sprayu), co sprawia, że każdy pracownik, który go używa (niezależnie od ilości lub częstotliwości), wykonuje pracę szczególnie niebezpieczną ze wszystkimi tego konsekwencjami (np. szkolenie okresowe raz na rok).</p>
3.	§1 pkt 9)	dotyczy § 43 ust. 3 załącznika nr 3 o treści:

LEWIATAN

	<p>„W zakładzie pracy, w którym odzież i obuwie robocze oraz środki ochrony indywidualnej stosowane przez pracowników są narażone na zanieczyszczenie substancjami niebezpiecznymi, mieszaninami niebezpiecznymi, substancjami stwarzającymi zagrożenie lub mieszaninami stwarzającymi zagrożenie, należy stosować urządzenia służące do neutralizacji tych substancji lub mieszanin.”</p> <p>1. Treść tego punktu jest w naszej ocenie bardzo niejasna i zawiera mocno nieprecyzyjne sformułowania:</p> <ul style="list-style-type: none">• co oznacza „są narażone na zanieczyszczenie” – jaki rodzaj / ilość zanieczyszczeń uzasadnia przyjęcie, iż ww. narażenie występuje, a kiedy nie występuje;• nie określa ona, co należy neutralizować („należy stosować urządzenia służące do neutralizacji tych substancji lub mieszanin”); czy należy neutralizować zabrudzoną odzież / obuwie, czy substancje lub mieszaniny. <p>2. Czy dotyczy to zabrudzenia każdą substancją / mieszaniną stwarzającą zagrożenie, czy też tylko substancją / mieszaniną stwarzającą zagrożenie dla ludzi?</p> <p>Płyn do mycia naczyń czy proszek do prania również są materiałami niebezpiecznymi w świetle definicji zawartej w art. 3 rozporządzenia CLP (UE) nr 1272/2008.</p> <p>„3. W zakładzie pracy, w którym odzież i obuwie robocze oraz środki ochrony indywidualnej stosowane przez pracowników są narażone na zanieczyszczenie substancjami niebezpiecznymi, mieszaninami niebezpiecznymi, substancjami stwarzającymi zagrożenie lub mieszaninami stwarzającymi zagrożenie, należy stosować urządzenia służące do neutralizacji tych substancji lub mieszanin.”</p> <p>Biorąc przykład fryzjera, który może się zabrudzić lakierem do włosów, oznaczałoby to, że zakład musi wprowadzić urządzenie służące do neutralizacji lakieru do włosów (bo przecież pracownik może sobie psiknąć lakierem na ubranie).</p> <p>Tak samo osoba sprzątająca, która używa płynów do mycia, mechanik, czy również większość z nas gdy korzystamy z biurowej kuchni, w której stoi płyn do mycia naczyń z informacją o niebezpieczeństwie. Szereg płynów do mycia naczyń – zawiera na opakowaniu informacje (zgodnie z REACH) informująca o niebezpieczeństwie, czyli jest to materiał niebezpieczny (mieszanina), czyli w każdej kuchni firmowej należałoby obok zainstalować „urządzenia służące do neutralizacji tych substancji lub mieszanin”.</p>
--	---

member of BUSINESS EUROPE

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa

tel.(+48) 22 55 99 900
fax (+48) 22 55 99 910
lewiatan@konfederacjalewiatan.pl
www.konfederacjalewiatan.pl

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m.st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy KRS

		<p>Do rozważenia definicja jaka już została użyta w rozporządzeniu rady ministrów z dnia 24 sierpnia 2004 r. w sprawie wykazu prac wzbronionych młodocianym i warunków ich zatrudniania przy niektórych z tych prac, a dokładnie w załączniku 1 do tego rozporządzenia.</p> <p><i>„1. Prace w narażeniu na szkodliwe działanie czynników chemicznych</i></p> <p><i>1) Prace w narażeniu na działanie substancji lub mieszanin spełniających kryteria klasyfikacji zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniającym i uchylającym dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (Dz. Urz. UE L 353 z 31.12.2008, str. 1, z późn. zm.) w jednej lub kilku z następujących klas lub kategorii zagrożenia wraz z jednym lub kilkoma następującymi zwrotami wskazującymi rodzaj zagrożenia:</i></p> <p><i>a) toksyczność ostra, kategoria 1, 2 lub 3 (H300, H310, H330, H301, H311, H331),</i></p> <p><i>b) działanie żrące na skórę, kategoria 1A, 1B lub 1C (H314),</i></p> <p><i>c) gaz łatwopalny, kategoria 1 lub 2 (H220, H221),</i></p> <p><i>d) łatwopalne aerozole, kategoria 1 (H222),</i></p> <p><i>e) ciecz łatwopalna, kategoria 1 lub 2 (H224, H225),</i></p> <p><i>f) materiały wybuchowe, kategorie "niestabilny materiał wybuchowy" lub materiały wybuchowe podklasy 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5 (H200, H201, H202, H203, H204, H205),</i></p> <p><i>g) substancje i mieszaniny samoreaktywne typów A, B, C lub D (H240, H241, H242),</i></p> <p><i>h) nadtlenki organiczne typu A lub B (H240, H241),</i></p> <p><i>i) działanie toksyczne na narządy docelowe po narażeniu jednorazowym, kategoria 1 lub 2 (H370, H371),</i></p> <p><i>j) działanie toksyczne na narządy docelowe po narażeniu powtarzanym, kategoria 1 lub 2 (H372, H373),</i></p> <p><i>k) działanie uczulające na drogi oddechowe, kategoria 1, podkategoria 1A lub 1B (H334),</i></p> <p><i>l) działanie uczulające na skórę, kategoria 1, podkategoria 1A lub 1B (H317),</i></p> <p><i>m) rakotwórczość, kategoria 1A, 1B lub 2 (H350, H350i, H351),</i></p> <p><i>n) działanie mutagenne na komórki rozrodcze, kategoria 1A, 1B lub 2 (H340, H341),</i></p> <p><i>o) działanie szkodliwe na rozrodczość, kategoria 1A lub 1B (H360, H360F, H360FD, H360Fd, H360D, H360Df).”</i></p> <p>W ten sposób, zawężając definicję materiału niebezpiecznego do materiałów faktycznie niebezpiecznych spowodujemy, że całość</p>
--	--	---

LEWIATAN

		przepisów nabierze sensu, a jednocześnie stosując definicję zacytowaną powyżej, znacznie łatwiej dokonać klasyfikacji materiału chemicznego pod kątem przynależności do materiałów niebezpiecznych. Również fragment mówiący o konieczności stosowania urządzenia do neutralizacji staje się bardziej logiczny.
--	--	---

member of BUSINESSEUROPE

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa

tel.(+48) 22 55 99 900
fax (+48) 22 55 99 910
lewiatan@konfederacjalewiatan.pl
www.konfederacjalewiatan.pl

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m.st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy KRS

